

S12 Galleri og Verksted

Årsrapport 2022

Karen Lise Krabbe lager sitt eget glass, hvor alginat fra stortare er en viktig ingrediens.

Om virksomheten

S12 Galleri og Verksted har siden starten i 2007 markert seg som et enestående kompetansesenter for glass. Våre kunstnere, teknikere og administrative medarbeidere har gjennom årene skapt et unikt forum for kunnskapsutvikling og tilvirking av glass som kunstnerisk materiale. Gjennom utstillinger, kurs, seminarer og kunstnersamtaler, har S12 skapt og formidlet kunst og design av glass til et stort publikum, og på et høyt faglig nivå.

S12 er internasjonalt anerkjent for sitt arbeid og en viktig bidragsyter innen feltet for eksperimentelt og skulpturelt glass. Vi har et dristig utstillingsprogram som kontinuerlig satser på ikke-kommersielt glass av høy kvalitet, som fremhever unge og nyutdannede kunstnere samt synliggjør den forskningsbaserte og eksperimentelle glasskunsten. Vårt utstillingsprogram speiler det internasjonale glasskunstfeltet og utfordrer publikums tanker rundt materialbasert samtidskunst.

Gjestekunstnerordningen AiR i S12 gir kunstnere mulighet til å utforske og eksperimentere med glass, lage kunst hvor glass tas i bruk, og vise den frem i all sin mangfoldighet og slik utvikle og bidra til faglig og kunstnerisk kompetanse på feltet.

Våre fasiliteter og kompetanse er tilgjengelig for kunstnere, designere og studenter med ulik bakgrunn og som trenger teknisk assistanse for å utforske og eksperimentere med glassets muligheter så vel som å realisere sine egne prosjekter.

S12 satser tungt på formidling, undervisning og kurs for barn, ungdom, voksne og familier, så vel som til profesjonelle kunstnere og kunststudenter, og har som mål å formidle glassets egenskaper og anvendelse til et bredt publikum.

Året 2022

FN utpekte 2022 til glassets år, International year of glass 2022.

Målet var å rette søkelyset mot glassets vitenskapelige, økonomiske og kulturelle betydning i samfunnet. S12 bidro i markeringen av dette, med å sette et ekstra fokus på norsk glasskunst gjennom året. I Galleriet presenterte vi gruppeutstillingen I & We og Talk to Me, som begge viste arbeider av norske glasskunstnere. Vi vektla også nasjonale gjestekunstnere gjennom ordningen AiRiS12.

Første del av 2022 bar fortsatt preg av pandemien. Deltakelse på Den kreative søndagsskolen var lavere enn ønsket, men tok seg opp igjen i andre halvdel. Flere Gjestekunstnere som har utsatt sitt opphold grunnet pandemi, kunne endelig ta turen i 2022 (Saman Kalantari, DH McNabb, Karen-Lise Krabbe).

Vi har i løpet av året tatt i mot 7 gjestekunstnere, arrangert 5 utstillinger, produsert arbeider for etablerte kunstnere og kunststudenter, undervist/holdt kurs for profesjonelle, skoler, familier og voksne amatører. I tillegg har vi hatt blåseovnen av i 5 mnd, da denne måtte totalrenoveres. Dette påvirket både kursvirksomhet, gjestekunstnerordningen og vår økonomi.

Videre følger oversikt over våre aktiviteter i 2022.

Gjestekunstnere

Mads Høbye

I desember ('21) -januar ('22) var installasjonskunstneren og forskeren, Mads Høbye (dk), gjestekunstner i S12. Høbye hadde et virtuelt residency i S12 allerede i 2020, hvor han startet et samarbeid med vår daværende verkstedsmester Tim Belliveau, via en serie strømmede dialoger og arbeidsøker. I denne runden var han fysisk tilstede i verkstedet og arbeidet videre med sine eksperimenter hvor glass og interaktiv teknologi fusjonerer. Resultatet ble vist i utstillingen, "Sensing Presence", som åpnet i galleriet i begynnelsen av januar 2022.

Galla Theodosia

Galla Theodosia (fr) var gjestekunstner i 2 uker i januar 2022. Theodosia arbeidet med en blomsterstudie, hvor hun utforsket forholdet mellom todimensjonale bilder og tredimensjonale objekter med lignende form.

Saman Kalantari

Saman Kalantari (it/Iran) var gjestekunstner i mars 2022, her holdt han kurs for kunstnere og studenter fra KMD i teknikken Pâte de Verre, i tillegg til å produsere egne arbeider. Oppholdet resulterte i en improvisert utstilling i galleriet med navnet "A stringer is the new frit". Intervju med kunstneren her: <https://vimeo.com/745355979>

Lene Charlotte Tangen

Lene Charlotte Tangen (no) var gjestekunstner i april og mai 2022. Tangen har lenge interessert seg for Arktis og de økologiske konsekvensene av global oppvarming. Hennes arbeider har en klar relasjon til denne problemstillingen hvor hun forsøker å gjenskape isens struktur, form og materialitet. Under sitt opphold i S12 arbeidet Tangen med den egenutviklede teknikken som hun kaller "plaster casting". Gjestekunstneroppholdet ble gjennomført i forbindelse med gruppeutstillingen I & We.

Anna-Linda Gabriel

Anna-Linda Gabriel (se/no) hadde et to ukers opphold i juni, i forbindelse med gruppeutstillingen "I & We". Gabriels arbeidsmetode er ofte basert på tekst og raske skisser, som siden blir realisert i "hotshopen". I S12 arbeidet hun med å videreutvikle et prosjekt, som skulle vises på utstillingen "Postcard from a cave" ved Vetlandkonstförening i Sverige.

Terese Longva og Roar Sletteland

Terese Longva og Roar Sletteland (no) var gjestekunstnere over flere kortere perioder i 2022. Målet med oppholdet var å produsere arbeider til utstillingen "Talk to Me", en audiovisuell installasjon, bestående av en serie bevegelige kjeve-skulpturer i glass og metall, som ble vist i galleriet september - november 2022.

DH McNabb

DH McNabb (usa) kom til S12 i juli/august 2022, men grunnet problemer med blåseovnen, kunne han ikke fullføre sitt opphold, og ble invitert tilbake i 2023 for å ferdigstille sitt prosjekt.

Karen-Lise Krabbe

Karen Lise Krabbe (dk) var gjestekunstner i november 2022. Krabbe brukte tiden på å forske videre på “alginatglass”, et materiale som har tekstile egenskaper og kan formes kaldt, noe som vanligvis ikke er mulig å gjøre med glass. Krabbe har tidligere arbeidet med de fargebegresningene som materialene sand, kobber, olivin, sølv m.m, har gitt henne. Men i S12 gikk hun inn i fargenes verden og eksperimenterte med å innføre farger i “alginatglasset”. Et av arbeidene som ble til under oppholdet, skal vises på den Irske glassbiennalen i Dublin, 2023.

Galla Theodosis, gjestekunstner 2022

Saman Kalantari, kurs i pâte de verre

Terese Longva forbereder arbeider til utstillingen Talk to Me

Utstillinger

Mads Hoby: *Sensing Presence*

I årets første utstilling, forenet den danske installasjonskunstneren og forskeren, Mads Hoby, glass og interaktiv teknologi. Flere av arbeidene hadde et futuristisk eller science-fiction aktig preg, som om de tilhører en annen, nærmest dystopisk verden, hvor mennesker og levende organismer er erstattet av maskiner. Tidsrom: Januar-april

Saman Kalantari : *A stringer is the new Frit*

A stringer is the new Frit - var en impromptu utstilling som ble til under Kalantari's gjestekunstneropphold i S12. Det var en fargerik og humoristisk utstilling inspirert av observasjoner gjort under gjestekunstneroppholdet i Bergen. Saman Kalantari forsøker å skape en dialog mellom tradisjonelt håndverk og samtidskunst, mellom håndlagde og funnede objekter. Han leker med likheter og ulikheter i materialene han bruker, og ser på dette som en metafor for samfunnet vi lever i. Saman Kalantari er født i Iran, men har vært bosatt i Bolzano Italia siden 2004. Han har vunnet flere priser for sitt innovative arbeid med moderniseringen og aktualiseringen av glassformingsteknikken *paté de verre*. Tidsrom: April - mai

DKS utstilling: *Se Mitt Bilde!*

120 barne- og ungdomsskoleelever fra Bergen viste frem selvportrettene de hadde laget i forbindelse med DKS-kurset vårt "Et selvportrett i glass". Tidsrom: April - mai

Gruppeutstilling: *I & We*

I anledning FNs internasjonale glass-år satte S12 søkelyset på norsk glasskunst. Utstillingen bestod av skulpturer, video, foto og performance, der både glassets evne til å formes, og det mer konseptuelle og idebaserte var i fokus. Utstillingen var basert på en Open Call. Kurator var Mika Drozdowska (pl) fra BWA Wrocław Galleries of Contemporary Art.

Kunstnerne som deltok var: Anna-Linda Gabriel, Frantzsen&Mjanger, Heidi Kristiansen, Ida Siebke Jeanne-Sophie Aas, Karin Forslund, Lene Charlotte Tangen, Maia Birkeland, Matilde Duus og Åsa Wigum Skjetne.

Som en del av open callen og markeringen av glassets år, inviterte vi også to av kunstnerne til å delta på et gjestekunstneropphold hvor de fikk anledning til å eksperimentere og skape nye arbeider i verkstedet vårt. Det var Lene Charlotte Tangen og Anna-Linda Gabriel, som fikk denne muligheten. Tidsrom: Mai - august

Terese Longva og Roar Sletteland: *Talk to Me*

Talk to Me tok for seg tema knyttet til kroppslighet og subjektivitet, språk og kommunikasjon. Det var en audiovisuell installasjon, bestående av en serie bevegelige kjeve-skulpturer i glass og metall. Skulpturene ble aktivert og begynte å bevege på seg, i varierende tempo, intensitet og rytmiske mønstre, når publikum gikk inn i galleriet. *Talk To Me* er det første samarbeidsprosjektet mellom Longva og Sletteland. Tidsrom: September - november

Se Mitt Bilde!

Heidi Kristiansen, skulptur vist på utstillingen / & We

Fra utstillingen Talk to Me, Terese Longva og Roar Sletteland, 2022

A stringer is the new frit, Saman Kalantari

Verkstedet

Vi hadde to større utfordringer på verkstedet i 2022. Blåseovnen vår fikk større tekniske og mekaniske problemer, som resulterte i at vi måtte slå den av og kansellere all virksomhet knyttet til glassblåsing i perioden medio juni-oktober. Den gamle ovnen ble renoveret og reparert, da innkjøp av ny ovn ikke var mulig med dagens budsjett. Nedstengingen påvirket gjestekunstnerordningen, kommisjonsarbeid, utleie, samt kurs for barn og voksne. De høye stømprisene merket vi godt, da ovnen ble slått på igjen i oktober og satt i bruk resten av året.

Kommisjon

Stadig flere kunstnere uten glassbakgrunn tar kontakt med S12 da de ønsker å benytte glass i kunsten sin. Dette gjelder både profesjonelle kunstnere og kunststudenter. S12 tilbyr konsultasjoner, produksjon av arbeider og / eller assistanse i verkstedet for at disse skal få realisere sine visjoner.

Kunstnerne/oppdragsgivere i 2022 var:

- Anders Holen, arbeider til utstillingen *Null*, på Norsk billedhuggerforening, Oslo i mai 2022.
- Iben Isabell Krogsgaard & Alexandra Jegerstedt (usikkerkunstjente), arbeider til utstillingen *Egosentrum* ved Trøndelag senter for samtidskunst i april 2022.
- Kristine Roed (design-student), for avgangsutstillingen, *Where do we Meet?* KMD, Bergen Juni 2022.
- Viktor Pedersen, arbeider til utstillingen *Dans med Dionysos* på Galleri Memphis, Oslo i juni 2022.

-Marte Aas, arbeider til utstillingen *It Cannot be Contained*, vist på Atelier Nord, Oslo i januar 2023.

-Imi Maufe, *Book of Remembrance*, CM7, Bergen, September 2022.

Fra KMD ved UiB kom kunststudentene Jara Marken og Eleni Ieremia. De fikk laget glassarbeider til sin MFA utstilling, vist på Bergen kunsthall i mai 2022. Marken fikk også tid i S12 for å lære det grunnleggende innen glassblåsing, og var med som assistent på noen prosjekter.

Stiftelsen Bryggen tok kontakt for hjelp til å rekonstruere blyglassvinduer fra tidlig 1700-tall. Prosjektet pågår og ferdigstilles i 2023.

Brukere

I tillegg til gjestekunstnere, kursdeltakere, barn og familier ble verksted brukt av følgende kunstnere: Karin Forslund, Linda Morell, Æsa Björk, Elke Karnik, Sigrid Rostad, Emma Baker, Galla Theodosia, Beatrix Kricsfalussy, Krister Salomon-Hammersland og Maria Almås Frantzsen.

Eleni Ieremia, glass tilvirket i S12

Viktor Pedersen, glass tilvirket i S12

Anders Holen, glass tilvirket i S12

Kurs

Pâte de verre med Saman Kalantari

Det finnes ulike måter å lage pâte de verre objekter på, og vanligvis tar det lang tid. På dette kurset underviste Saman Kalantari i en ny og raskere metode, hvor resirkulerbare materialer som papir, glass, sand ble brukt for å lage kunstverk i høy estetisk kvalitet. Antall deltakere: 13

Glassblåsing voksne

Et kurs for voksne amatører, hvor instruktøren arbeider tett sammen med 1-2 deltakere av gangen. Kursene kan dermed enkelt tilrettelegges etter deltakerens nivå og preferanser. Grunnet nedstenging av blåseovn ble det holdt færre kurs enn ønskelig i 2022.

Antall gjennomføringer: 4

DKS

S12 var bidragsyter til DKS-programmet både i Bergen kommune og i Vestland Fylke, med kurset "Et selvportrett i glass". Vi legger vekt på å knytte sammen teori og praksis. Elevene arbeider med tegneøvelser, får en kunsthistorisk introduksjon til temaet og avslutter dagen med en materialdemonstrasjon før de setter i gang med å lage egne bilder i glass. I 2022 arrangerte vi utstilling med selvportrettene på våren, og resultatene fra høstsesongen ble samlet i en egen digital katalog.

Den kreative søndagsskolen

Den kreative Søndagsskolen har i mange år vært selve ryggraden i S12s formidlingsarbeid rettet mot barn og unge.

På Familieverkstedet arbeider vi med kaldt glass gjennom teknikken "fusing", som er å pusle sammen glassbiter i ulike former og farger før man smelter dem sammen i en ovn. Her kan barn og voksne arbeide sammen. I Glassblåsing arbeides det med varmt glass, og barna er selv aktive i tilvirkningen av objektene som skapes. Jo mer erfaring barn får, jo mer involverer vi dem i prosessen. Målet er at de skal kunne utvikle kunnskapene og kjenne mestring.

Den kreative søndagsskolen begynte ikke før i mars i 2022, dette fordi smitten fremdeles var høy i februar. Det ble også avlyst 3 verksteder på vårparten grunnet lite påmeldinger. Vi opplevde at publikum ikke var klare til å delta på aktiviteten, med tanke på smittefare. Høsten 2022 ble også litt annerledes enn planlagt. Blåseovnen måtte renoveres, og dette var tidkrevende arbeid, som førte til at ovnen ikke var klar til høstsesongen. Vi økte antall dager hvor vi tilbød familieverksted, og måtte avlyse 2 søndager med glassblåsing i oktober. Vi investerte i munnstykker som skal bidra til mindre overføring av smitte, og i slutten av 2022 opplevde vi at familiene var klar for å delta i aktiviteter som krever nærhet og deling av verktøy.

Formidlere i Den kreative søndagsskolen har vært; Galla Theodosis, Beatrix Kricsfalussy, Anniken Jøsøk Hessen, Sara Kollstrøm Heilevang, Klara Josefin Rosenlund, Celia Besnard og Anett Haukås.

Besøk av CMOG

Kurs i pâte de verre

Karin Forslund forbereder arbeider til utstilling på Rogaland kunstsenter

Andre arrangement

Glassets år

FN har utpekt 2022 til glassets år, International year of glass 2022. Målet er å rette søkelys mot glassets vitenskapelige, økonomiske og kulturelle betydning i samfunnet.

Det er et tradisjonshåndverk som må tas vare på, og særlig i dagens situasjon hvor studioer i hele Europa, inkludert Norge, har måttet stenge dørene det siste året grunnet høye energipriser.

For å markere betydningen av glasskunst i Norge, ble det arrangert aktiviteter for barn, demoer, åpne verksteder og julekuleblåsing over hele landet i perioden 26. november - 4. desember. S12 deltok med julemarked med kunst og kunsthåndverk produsert i S12, blåsedemo og kunstnermøte, i tillegg glassblåsing og glassfusing for store og små.

Artist talk

Saman Kalantari holdt en artist talk i forbindelse med kurset i påte de verre, og Terese Longva og Roar Sletteland i forbindelse med finissage av utstillingen *Talk to Me*. Begge presentasjonene er tilgjengelig på S12 sin Facebook-side og Vimeo-kanal.

Besøk/presentasjoner

Som del i å opprettholde kunnskap om virksomheten hos våre støttespillere ble det arrangert presentasjoner for:

Vestland Fylke

Bergen Kommune

Norsk Kulturråd

Corning Museum of Glass (CMOG)

CMOG er en av de viktigste institusjonene i glassfeltet på verdensbasis. Hvert år arrangerer de en kunstreise til andre glass institusjoner rundt om kring i verden, for organisasjonens ledere, samlere og støttespillere. I 2022 var det S12 sin tur å få presentert seg for denne innflytelsesrike gruppen, da de var på besøk i S12.

S12, representert ved Galla Theodosia, deltok på seminar med Norske Glasskunstnere i Lofoten i august. Dette er en årlig begivenhet, hvor det norske glassfeltet møtes og utveksler erfaring og kunnskap.

Samarbeid

S12 ønsker samarbeid på tvers av institusjoner og fagfelt, og ønsker alltid å legge til rette for dette så sant vi har anledning. I 2022 tok vi imot en gruppe ungdommer fra Forandingshuset, gjennom et samarbeid med Kode. Her fikk de prøve ut fusing og glassblåsing, samt møte en kunstner med høy faglig kompetanse. Vi stilte også verkstedet vårt til rådighet for Borealis og deres gjestekunstner, Marshall Trammell, som holdt workshopen Hot hot hot, med mål om å lage et verk til festivalen. Prosjektet var ikke glass-relatert, men de hadde behov for et verksted hvor røyk og varme ikke skaper problemer.

Julie Shirani Kausland fra glassverkstedet Formbar i Haugesund, bidro i produksjonen av arbeider for Anders Holen. Det samme gjorde Vidar Koksvik/Kari Håkonsen fra Klart Glass, Bærums Verk. Glassblåser Krister Salomon-Hammersland var delaktig i prosjektene til Viktor Pedersen og Eleni Ieremia.

Internasjonalt samarbeid

I 2022 fortsatte samarbeidet med byen Lednicke Rovne i Slovakia, hvor tre utvalgte glasskunstnere, Æsa Björk, Ina Kristine Hove og Tuva Gonsholt deltok i International Glass Symposium, IGS 2022, ved Rona glassworks. De har blitt invitert til å utarbeide et monument og to mindre glass skulpturer, som skal installeres i den historiske parken i Lednicke Rovne i 2023, samtidig som det i løpet av året åpner en norsk gruppeutstilling i Slovakias glassmuseum. Prosjektet gjennomføres med støtte fra EØS-midler.

En av våre faste samarbeidspartnere er Pilchuck Glass School i Seattle, USA. Pilchuck er en svært anerkjent glass-skole, hvor kunstnere fra hele verden møtes for å lære eller undervise i ulike teknikker. Hvert år blir en av deres beste studenter tildelt et gjestekunstneropphold i S12 på inntil 6 uker. Samarbeidet med Pilchuck Glass School (glassets Mekka) ble formalisert i 2013 og videreføres, etter en pause under pandemien.

Norwegian Craft samarbeider også med Pilchuck. Hvert år støtter de en norsk kunstner som får delta på sommerprogrammet til Pilchuck og en annen som inviteres til deres gjestekunstner-program for yngre kunstnere. Æsa Björk/S12 bidrar til juryeringen av kunstnerne til begge programmene.

Mika Drozdowska fra BWA Wrocław Galleries of Contemporary Art i Polen, var kurator for gruppeutstillingen I & We som ble vist i S12 sommeren 2022. Utstillingen ble sendt videre til Polen og vises ved SIC! Gallery - BWA Wrocław våren 2023.

Økonomi

S12 ble i 2022 støttet av Norsk kulturråd / Kulturdirektoratet gjennom Arrangørstøtteordningen. Dette var siste året av en treårig støtte på 1.2 million kroner pr. år. Bergen kommune bidro med støtte til drift og Den kreative søndagsskolen, på egen linje i bybudsjettet, i tillegg til prosjektstøtte. Vestland fylke bidro også med drift- og prosjektstøtte. I tillegg ble viktige prosjekter støttet av Norske kunsthåndverkere. International Year of Glass bidro med støtte til reparasjon av glassovnen vår i 2022.

Årsregnskapet for 2022 avlegges med et underskudd, i hovedsak knyttet til omfattende reparasjon av glassblåserovnen og tilhørende periode med bortfall av aktivitet. Denne utfordringen påvirker videre drift, men understreker viktigheten av å ha egenkapital i virksomheten. Underskuddet er i sin helhet dekket av egenkapital som reduseres til kr 272.079. For øvrig har virksomheten gått som planlagt i det tilbakelagte året. På den administrative siden, har S12 byttet økonomipartner til Vinje & Eriksen, som spesialiserer seg på økonomi- og regnskapstjenester til kunst- og kulturinstitusjoner. Styret mener at forutsetningen for fortsatt drift er til stede og årsregnskapet er avlagt under denne forutsetningen.

S12 takker sine støttespillere for viktig støtte.

Arbeid av Saman Kalantari fra gjestekunstneropphold 2022

I & We, gruppeutstilling 2022

Lene Tangen gjestekunstner 2022, arbeidet har en avstøpning av en isbre på innsiden.